

KINDERDAGVERBLIJF
Pomponella

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

Thea en Priscilla Pompert
Boterzwin 3437
1788 WH Julianadorp

30-03-2018

Inhoudsopgave

1. Visie	2.
2. Pedagogische uitgangpunten	3.
2.1 Welbevinden	4.
2.2 Identiteit	4.
2.3 Uitdaging en veiligheid	5.
2.4 Respect en positieve benadering	6.
2.5 Actieve pedagogisch medewerkers	7.
2.6 De groepssfeer	8.
3. De 3 pedagogen	9.
3.1 De kinderen	9.
3.2 De volwassenen	9.
3.3 De omgeving	10.
4. Pedagogische doelen	11.
4.1 Het bieden van emotionele veiligheid	11.
4.2 Persoonlijke competenties ontwikkelen	12.
4.3 Sociale competenties ontwikkelen	13.
4.4 Overdracht waarden en normen	14.
5. Middelen	16.
5.1 Interactie tussen pedagogisch medewerker en kind	16.
5.2 De groep	16.
5.3 De inrichting	17.
5.4 Het activiteiten aanbod	17.
5.5 De materialen	18.
5.6 Het observeren van kinderen	18.
5.7 Oudercontacten	19.
6. Pedagogisch handelen	20.
6.1 Autonomie	20.
6.2 Sensitiviteit	20.
6.3 Praten en uitleggen	21.
6.4 Grenzen en structuur	22.
6.5 Persoonlijke competenties	22.
6.6 Interactie tussen kinderen	23.

1. Visie

Wij gaan ervan uit dat elk mens uniek is, iedereen vindt andere dingen leuk, heeft eigen talenten en een eigen inbreng in zijn omgeving. Het is belangrijk om de verschillen in mensen te herkennen, maar ook te erkennen.

Zo ook elk kind.....

Elk kind wordt geboren als een krachtig, competent wezen, met eigen talenten en eigen mogelijkheden.

Elk kind ontwikkelt zich op z'n eigen tempo. Kinderen zijn van nature nieuwsgierig en kinderen willen zelf ontdekken en onderzoeken. Van de ervaringen die zij hier bij opdoen leren kinderen en groeien zij.

Ze leren van elkaar, door naar elkaar te kijken, contacten te leggen en reacties uit te lokken.

Kinderen leren door zich te verwonderen, door te ontdekken en ervaringen op te doen.

Mensen in de omgeving van het kind (ouders, leraren, pedagogisch medewerkers, e.d.) hebben invloed op de ontwikkeling en op het leren van kinderen.

Wij willen een positieve bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het kind. Wij vinden het belangrijk om dit in samenwerking met de ouders te doen.

Belangrijk hierbij vinden wij, wederzijds vertrouwen, respect voor elkaar en openheid naar elkaar.

Het pedagogisch beleidsplan is opgesteld om de volgende redenen:

- Het is een leidraad voor de pedagogisch medewerkers en biedt houvast bij hun dagelijkse omgang met de kinderen. Het pedagogisch beleidsplan is uitwerkt in het pedagogisch werkplan.
- Het informeert ouders van kinderen die ons kinderdagverblijf (gaan) bezoeken over onze werkwijze en omgang met de kinderen.
- Andere betrokkenen (gemeente, GGD) kunnen inzicht krijgen in onze pedagogische werkwijze.

2. Pedagogische uitgangspunten

Bij kinderdagverblijf Pomponella zijn we ons ervan bewust dat we de kinderen begeleiden in samenwerking met de ouders. We vinden het belangrijk om met de ouders te praten over de ontwikkeling van hun kind, dit omdat wij willen weten hoe ouders over opvoeden denken en hoe ze thuis met hun kind omgaan. We willen als pedagogisch medewerkster een vertrouwensband opbouwen met de ouders. Dit willen we onder andere bereiken door informatie met elkaar te delen. Wij vinden het belangrijk dat ouders vertellen hoe het thuis gaat met het kind en dat wij kunnen vertellen hoe het op de groep gaat. Andere manieren waarop we werken aan de vertrouwensband met de ouders zijn, vragen of ze iets van thuis mee kunnen nemen naar het kinderdagverblijf en we tonen ons betrokken bij wat hun kind thuis doet en leert.

Naast de opvoeding thuis bieden wij als kinderdagverblijf andere mogelijkheden.

Zoals:

- De omgang met andere kinderen;
- Het leven in een groep;
- Omgaan met andere volwassenen als alleen papa en mama;
- Een omgeving met andere spelmogelijkheden.
- Kinderen leren van elkaar en leren rekening houden met anderen.

In de volgende uitgangspunten staat wat wij vinden dat kinderen nodig hebben om zich te ontwikkelen en het leuk te hebben.

- Respect hebben voor alle kinderen en hen serieus nemen;
- Luisteren naar wat kinderen te zeggen hebben en hen inspraak geven;
- Kinderen een eigen verantwoordelijkheid geven;
- Kinderen zien en benaderen als een individu;
- Kinderen keuze mogelijkheden bieden;
- Kinderen zoveel mogelijk zelfstandig laten doen.

2.1 Welbevinden:

Wij vinden het belangrijk dat een kind zich prettig voelt bij ons op de groep en dat hij/zij plezier heeft.

Om je als kind goed te kunnen ontwikkelen is het belangrijk dat een kind zich veilig en geborgen voelt. Wij houden de behoeftes van het kind in de gaten, door goed te observeren. Door hierop in te spelen zal een kind zich prettig voelen in zijn omgeving.

Bij welbevinden hoort ook je fit voelen, wij besteden aandacht aan een gezonde levensstijl.

Dit doen wij door:

- We letten extra op een kindje dat nieuw in de groep is. We laten hem/haar niet alleen, we zorgen ervoor dat we beschikbaar en in de buurt zijn. We laten hem/haar met fruit eten bij ons op schoot of in de buurt zitten. Of door de groep lopen als hij/zij dat wilt.
- We geven de kinderen de gelegenheid om iets van huis mee te nemen waar aan hij/zij gehecht is. Bijv. een knuffel of een foto.
- We begroeten de kinderen persoonlijk bij binnenkomst.
- We spreken uit dat we zien hoe een kind zich voelt, bijv. ik zie dat je boos/verdrietig/teleurgesteld etc. bent.
- We laten merken dat we betrokken zijn, door dingen te vragen over wat een kind bezig houdt. Bijv. je bent toch met papa en mama naar de dierentuin geweest of ik zie dat je naar de kapper bent geweest.
- We onderhouden een goed contact met de ouders.
- We hebben een duidelijk dagritme.
- We zorgen voor voldoende gevarieerde voeding, waarbij we weinig suiker en vet gebruiken.
- We gaan dagelijks met de kinderen naar buiten (buiten spelen, wandelen, e.d.)

2.2 Identiteit:

Zoals beschreven in onze visie; ieder kind is uniek. Wij geven ruimte aan dit uniek zijn. We zijn ons ervan bewust dat een kind zich op zijn eigen manier en op zijn eigen tempo ontwikkelt.

We spelen hierop in door veel mogelijkheden te bieden, zodat elk kind zijn eigen talenten kan ontwikkelen. Dit is terug te vinden in de inrichting, de activiteiten en het spelmateriaal. We letten hierbij op de behoefte van het kind of van de groep.

Dit doen wij door:

- We zorgen voor foto's op de groep, van het kindje met zijn ouders, eventueel van andere familieleden of van huisdieren. Op de gang hangt van ieder kind een foto, zodat de kinderen elkaar leren kennen en ieder kind zich welkom en gewaardeerd voelt.
- We benoemen de verschillen van elkaar, bijv. Wouter heeft blauwe ogen en Lisa heeft bruine ogen. Maar ook Daily woont bij haar papa, mama en 2 zussen, en Tim woont bij 2 mama's.
- We staan open voor eigen inbreng van kinderen, door in te gaan op de ideeën die zij hebben.
- Op de groep hebben we verschillende hoekjes met diverse spelmogelijkheden, zoals de verkleedhoek, de huishoek en de autohoek. Zodat er voor elk kind iets is wat hij/zij leuk vindt.

2.3 Uitdaging en veiligheid:

We letten op de veiligheid van de binnen- en buitenruimte.

De wet kinderopvang, richtlijnen van de brandweer en de GGD volgen wij op.

Daarnaast vinden we het belangrijk dat kinderen zich emotioneel veilig voelen. Dit willen we bereiken door aandacht te besteden aan onze band met het kind, zodat er een vertrouwde band ontstaat.

We willen dat een kind volop ontwikkelingskansen krijgt, we zorgen voor voldoende uitdagingen in de binnen- en buitenruimte.

We bieden veiligheid en geborgenheid, maar daarnaast ook een omgeving die uitdaging biedt en de nieuwsgierigheid prikkelt.

We zorgen voor activiteiten die aansluiten bij de belevingswereld van het kind en afgestemd zijn op de ontwikkeling, de mogelijkheden en de interesses van het kind.

Dit doen wij door:

- We streven er naar Pomponella zo veilig mogelijk te maken en te houden en de risico's op ongelukken zo klein mogelijk te maken, maar zijn ons wel steeds bewust van de risico's.
- We leggen kinderen duidelijk uit waarom iets niet kan, zodat ze zich veilig en niet afgewezen voelen.
- We werken met een duidelijk en gestructureerd dagprogramma.

Op vaste tijden eten, spelen en slapen, zodat kinderen weten wat hen te wachten staat. Als iets anders gaat dan normaal dan leggen we dat uit aan de kinderen, bijvoorbeeld we gaan

vanmorgen geen fruit eten, omdat Priscilla jarig is en die heeft iets anders meegenomen.

We werken met dagritmefoto's, zodat het voor kinderen nog beter te zien is wat er die dag gaat gebeuren.

Voorals kinderen nieuw zijn kunnen ze hier steun aan hebben.

- We vertellen tegen de kinderen wat we gaan doen. Als we aan tafel zitten, vertellen we waarom we even weg lopen. Ik ga even een beker uit de keuken halen, want ik zie dat we er één te kort komen.
- We luisteren naar de kinderen en letten erop dat iedereen aan de beurt komt. Geven kinderen ook de gelegenheid om alleen te luisteren, we zijn ons ervan bewust dat niet iedereen het fijn vindt om in een groep te praten. Soms komt dat vanzelf als een kind zich vertrouwder en veiliger voelt op de groep. Soms wil een kind alleen wat vertellen als het alleen met de leidster is of in een klein groepje of met één vriendje.
- We zorgen er voor dat er zowel buiten als binnen voldoende uitdaging is. Door onder andere een ontdektuin en die regelmatig aan te passen aan de seizoenen en de mogelijkheden.

2.4 Respect en positieve benadering:

We vinden respect en vertrouwen belangrijk in de omgang met elkaar. We nemen een kind serieus en gaan respectvol met hen om. We geven hierin ook naar elkaar toe het goede voorbeeld, we geven de ruimte om zelf te doen, te ontdekken, te kiezen en te ervaren. We geven steun hierbij als dat nodig is.

We gaan niet uit van wat niet kan, maar van hoe het wel kan. En we geven gelegenheid om het uit te proberen. Je mag fouten maken.

Dit doen wij door:

- Als kinderen iets nieuws hebben geleerd of iets met succes bereikt hebben dan prijzen wij ze door te zeggen dat ze het goed gedaan hebben en dat we het heel knap vinden.
- We laten de kinderen zoveel mogelijk zelf doen en hebben respect voor de manier waarop ze het doen. We stimuleren kinderen om zichzelf uit te kleden en geven hen daarbij de tijd en gelegenheid om het nog eens te proberen. We helpen als het niet lukt en/of als een kind geholpen wil worden.

- Ook andere dingen laten we de kinderen zoveel mogelijk zelfstandig doen, zoals het smeren van een broodje, zelf naar het toilet gaan en zelf de jas of schoenen aantrekken. Hierdoor groeit de zelfstandigheid en het zelfvertrouwen.
- De kinderen kiezen zelf uit met wie ze spelen en waar mee ze spelen.
- We tonen begrip en respect voor de emoties van de kinderen, we luisteren naar het kind en gaan er serieus op in.

2.5 Actieve pedagogisch medewerkers:

Door naar het kind te kijken en te luisteren en mee te doen met het kind merken wij wat de kinderen bezig houdt en kunnen we hierop inspelen.

We zijn actief aanwezig en laten kinderen ook hun eigen gang gaan, waarbij we wel beschikbaar zijn.

Wij bieden voldoende activiteiten aan en nodigen kinderen uit mee te helpen met de dagelijkse werkzaamheden.

Dit doen wij door:

- We vragen de kinderen te helpen met de normale huishoudelijke zaken, we maken hier gezellige activiteiten van.
- We bieden dagelijks activiteiten aan, dit kan van alles zijn, knutselen, samen boodschappen doen, koken, een spel, dansen, plantjes water geven, etc.
- Als de kinderen zelfstandig spelen, observeren we en zijn we toch bereikbaar en aanspreekbaar voor de kinderen.

2.6 De groeps sfeer:

We besteden aandacht aan de sfeer op de groep, de groep is rustig, gezellig en uitnodigend ingericht, met sfeervolle hoekjes. De kleuren zijn rustig en op elkaar afgestemd. Een harmonieuze, rustige sfeer zorgt ervoor dat kinderen beter tot spel komen en geconcentreerder bezig kunnen zijn.

Door onze houding en ons gedrag naar ouders en kinderen toe, zorgen wij voor een rustige, gezellige sfeer op de groep.

Dit doen wij door:

- Belangstelling en aandacht te hebben voor de kinderen toe, we vragen aan ze hoe het met ze gaat en geven ze de gelegenheid om te vertellen wat ze bezig houdt (op hun manier).
- We geven ze de gelegenheid om dingen te doen die zij leuk vinden. Ook bieden wij ze dingen aan, zoals knutselen. De kinderen mogen zelf bepalen of ze hieraan willen deelnemen.
- We zorgen dagelijks voor bepaalde rustmomenten, zoals samen een boekje lezen en een evenwichtige dagindeling die duidelijk is voor de kinderen.
- We maken plezier met de kinderen, maken grapjes en lachen samen.

3. De 3 pedagogen

Wij maken gebruik van de uitgangspunten van Loris Malaguzzi (Reggio Emilia).

Malaguzzi gaat uit van de honderd talen van een kind. Kinderen kunnen nog niet zo goed praten, maar zich wel op allerlei andere manieren uitdrukken, door te zingen te brabbelen, te kleien, te kleuren en nog veel meer. Dit noemt hij de honderd talen van een kind.

Met die honderd talen ontdekt en onderzoekt hij de wereld om zich heen.¹

Er zijn volgens Malaguzzi 3 pedagogen.

3.1 De kinderen:

Zij communiceren met elkaar, kijken en luisteren naar elkaar. Op deze manier leren zij veel van elkaar. Door de onderlinge verschillen kunnen ze elkaar verrijken.

Wij zijn een verticale groep, de voordelen hiervan zijn dat de kleinere kinderen veel kunnen leren van de grotere kinderen, onder andere door naar elkaar te kijken en te luisteren. De grotere kinderen kunnen de kleinere kinderen helpen bij bijv. jassen aantrekken of door iets voor ze te pakken waar ze zelf niet bij kunnen. Ze leren hierdoor rekening met elkaar te houden, elkaar te helpen en op elkaar te wachten. Bovendien hebben kinderen hier vaak veel plezier van. De grote kinderen vinden het vaak leuk om met de kleinere kinderen te spelen en ze te helpen. Dit geeft ze een trots gevoel en zelfvertrouwen. De kleinere kinderen kijken vaak op tegen de grote kinderen.

3.2 De volwassenen:

Wij stimuleren de kinderen om zich op allerlei gebieden te uiten. Wij bieden activiteiten aan die de kinderen de kans geeft om zelf te ontdekken en te onderzoeken. Zoals in het voorjaar tuinieren. We betrekken hen bij de dagelijkse handelingen, zoals tafel dekken, opruimen en fruit maken en nodigen hen uit om mee te helpen. Als kinderen zelf met ideeën komen gaan wij hier op in en geven wij hen de kans om dit uit te voeren.

¹ De pedagogische visie van Loris Malaguzzi

We luisteren naar de kinderen en observeren hen, zodat we weten wat hen bezig houdt. Spelen hierop in met de aangeboden activiteiten en de inrichting van de groep. We maken foto's van de kinderen, om op te hangen en te documenteren.

Zo kunnen we de ontwikkeling van het kind volgen, kinderen onthouden beter waar ze mee bezig zijn en kunnen dit aan de ouders laten zien, zodat die ook zien wat hun kind gedaan heeft en waar ze mee bezig zijn.

3.3 De omgeving:

Een goede, rustige, duidelijke indeling van de ruimte vinden wij belangrijk. Omdat kinderen hier beter en geconcentreerder tot spelen komen. We hebben speelhoekjes die ingericht zijn op zo'n manier dat duidelijk is wat je kan en wat de mogelijkheden zijn. Naast het kant en klare speelgoed, bieden we echte materialen aan, zoals bordjes, bekers, pannen in het huis (we letten hierbij goed op de veiligheid, dus geen breekbare dingen).

We hebben spiegels op ooghoogte hangen, zodat de kinderen zichzelf kunnen zien en leren kennen.

Ieder kind heeft een eigen bakje. Naast de spullen die wij erin doen (bijv. een slaapzak, reserve kleding) mag een kind er ook zelf dingen in doen (bijv. knutselwerkjes). Zo werken we aan de zelfstandigheid en aan het ontdekken van de eigen identiteit. We hebben een atelier, waarin veel verschillende materialen worden aangeboden. Zoals papier (veel verschillende soorten), potloden en klei. En een grote variatie aan kosteloos materiaal, zoals stof, doosjes, wol, kokers, kurken, e.d.

De meeste van deze materialen staan op ooghoogte, zodat kinderen er zelf mee aan de slag kunnen. Verf en scharen zijn wel aanwezig, maar worden alleen onder begeleiding gebruikt.

4. Pedagogische doelen

De volgende vier basisdoelen komen van het model van professor J.M.A. Riksen-Walraven.

4.1 Het bieden van emotionele veiligheid:

Waarom?

- Ontwikkelen van eigenwaarde;
- Ontwikkelen van zelfvertrouwen;
- Ontwikkelen van vertrouwen in een ander.

Kinderen moeten zich thuis voelen, moeten zichzelf kunnen zijn en zich kunnen ontspannen op de groep. Pas dan kunnen ze zich ontwikkelen.

Gevoel van veiligheid halen kinderen uit:

- Vaste sensitieve pedagogisch medewerkers. We houden rekening met de gevoelens van kinderen, luisteren naar het kind, tonen begrip, geven kinderen ruimte om gevoelens te tonen. Hiermee scheppen we een gevoel van veilig zijn in de groep;
- Bekende groepsgenootjes. In een groep die bekend en vertrouwd is, voelt een kind zich veilig en geborgen. Hij voelt zich verbonden en een waardevol deel van de groep;
- De ruimte. We hebben veel aandacht besteed aan de inrichting van de ruimte. We willen een rustige, overzichtelijke, huiselijke ruimte, waar kinderen geconcentreerd kunnen spelen en waar voldoende spelmogelijkheden zijn. Hierbij denken we aan licht, kleur en gebruik van indeling;
- Als pedagogisch medewerkster letten wij erop dat alle kinderen gezien en gehoord worden.

Hoe bieden wij een gevoel van emotionele veiligheid?

- Sensitieve responsiviteit → het is belangrijk dat wij als pedagogisch medewerkster letten op de signalen van kinderen en hier op een goeie adequate manier op reageren;
- Contact maken met alle kinderen van de groep, zorgen voor oogcontact en benoemen ze bij hun naam, zodat de kinderen zich gezien voelen;

- Wij volgen het ritme van het kind. Het ritme van het kind ligt over het algemeen een stuk lager dan dat van volwassenen;
- Wij geven kinderen een veilig gevoel door ze aan te raken wanneer zij daar behoefte aan hebben (knuffelen, op schoot);
- Wij laten merken dat we de signalen van kinderen zien of horen. Bijv. door dit te benoemen;
- Wij helpen de kinderen (die daar moeite mee hebben) bij het uiten en verwoorden van hun gevoelens;
- Wij gaan door op de inhoudt van wat het kind zegt, door bijvoorbeeld door te vragen.

4.2 Persoonlijke competenties ontwikkelen:

Waarom?

- Er worden aan de kinderen steeds meer eisen gesteld;
- We willen dat de kinderen goed voorbereid naar de basisschool gaan;
- Een brede ontwikkeling bieden is belangrijk;
- Weet als pedagogisch medewerkster wat je wanneer aan het doen bent.

Persoonlijke competenties zijn persoonskenmerken, zoals creativiteit, flexibiliteit, zelfstandigheid en zelfvertrouwen. Het is belangrijk dat kinderen zich deze eigenschappen eigen maken. Wij stimuleren kinderen hierin.

Kinderen leren dagelijks nieuwe vaardigheden. Dit gebeurt spelenderwijs, vooral in het ontspannen spelen met leeftijdsgenootjes. Doordat kinderen deze vaardigheden aanleren kunnen ze beter met problemen omgaan en zich goed aanpassen bij veranderingen.

- We hebben een uitgebreid ateliermogelijkheden met veel mogelijkheden tot ontdekken en onderzoeken;
- We werken aan de zelfstandigheid van kinderen, we laten ze zoveel mogelijk zelf doen, zoals broodje smeren, aankleden, maar ook zelf keuzes maken;
- Wij werken aan spraak en taal ontwikkeling. Door alles te benoemen, boekjes lezen, te zingen, gevoelens te benoemen. En woorden die de kinderen (verkeert) uitspreken op de juiste manier te herhalen;
- Wij werken aan de motorische ontwikkeling door met de kinderen te knutselen, te kleien, te tekenen, te rennen, te springen, te dansen, ed.

4.3 Sociale competenties ontwikkelen:

Waarom?

- Om in onze wereld goed te kunnen functioneren is het hebben van sociale vaardigheden en competenties van levensbelang.

Sociale competenties zijn vaardigheden en kennis over hoe je met andere mensen omgaat. Zich in een ander kunnen verplaatsen, communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen.

Hierbij hoort ook dat kinderen leren wat gevoelens zijn en hoe ze daarmee om kunnen gaan. Zij moeten leren om problemen op te lossen en om hierbij te kunnen rekenen op sociale steun. Soms van andere kinderen en soms van volwassenen.

Het is onze taak om te zien waar kinderen mee bezig zijn, om hun emoties te zien en te erkennen. Om te zien waar behoefte aan is, dit kan zijn: emotionele steun, praten, uitleggen, luisteren, begrip tonen, gestimuleerd worden of het kind even met rust laten maar wel bereikbaar zijn.

Op deze manier kan het kind steeds beter zijn gevoelens begrijpen en zijn zelfstandigheid, zelfvertrouwen en zelfkennis zal groeien.

Hierdoor krijgt hij ook meer begrip voor anderen (volwassenen en kinderen) en wordt steeds sociaal vaardiger.

Waar we samen met de kinderen aan werken:

- Samenwerken;
- Naar elkaar luisteren;
- Delen;
- Op elkaar wachten;
- Een ander kind iets geven;
- Helpen;
- Troosten;
- Knuffelen;
- Een compliment geven.

Dit doen wij door:

- Zelf het goede voorbeeld te geven;
- Te leren over sociaal gedrag;
- Oog te hebben voor de (positieve) interactie tussen de kinderen onderling;
- Daarover te complimenteren, aan te moedigen, te stimuleren;

- Kinderen met elkaar te laten spelen;
- We leren kinderen rekening met elkaar te houden, door hen erop te wijzen dat een kind iets wil vertellen of iets aan het vertellen is;
- We ruimen samen met de kinderen op en leren de kinderen zo samen verantwoordelijk te zijn voor de ruimte en het spelmateriaal;
- We luisteren naar de kinderen en leren hen ook naar ons te luisteren.
- We gaan in op verdriet van de kinderen en laten merken dat we zien wat er aan de hand is. Door naar een kind toe te gaan, gelegenheid geven om te huilen en te zeggen, wat heb jij een verdriet, vind je het zo jammer dat mama weggaat;
- Emoties keuren we niet af, het helpt een kind als we zeggen, ik snap best dat je daar boos over bent;
- Bij conflicten kijken we toe en geven kinderen de kans om het zelf op te lossen, als het niet lukt gaan we helpen, luisteren, overleggen wat de mogelijkheden zijn en proberen tot een oplossing te komen. Soms is alleen luisteren al genoeg.

4.4 Overdracht van waarden en normen:

Waarom?

- Kinderen ontwikkelen een persoonlijk geweten;
- Waarden en normen vormen het cement in onze samenleving.

Wij vinden het belangrijk om het kind waarden en normen bij te brengen. Het is nodig dat een kind de regels van de maatschappij leert kennen en weet te hanteren.

Waarden zijn cultuur gebonden. Het geeft aan wat je belangrijk vindt.

Wij vinden regels met betrekking tot de veiligheid, het omgaan met elkaar, met de materialen en met de omgeving belangrijk. Wij hebben hierin een voorbeeldfunctie, kinderen leren van wat zij ons zien doen.

Dit laten wij zien door:

- Duidelijk te maken wat belangrijke waarden en normen voor ons zijn. Dit zijn onder andere, elkaar met respect behandelen, elkaar geen pijn doen, niet elkaar pesten, geen spullen van een ander stuk maken, niet op de bank springen. We leggen uit waarom wij dat belangrijk vinden. Op deze manier leren wij de kinderen respect te hebben voor ons, voor elkaar, voor de omgeving en voor de materialen;
- Dit doen wij door structuur te bieden aan de kinderen;
- Door grenzen te stellen;
- Het gaat erom dat je op een goede manier aan de kinderen duidelijk maakt wat er van hen verwacht wordt en hoe je er voor zorgt dat de kinderen zich daar aan houden. (consequent, respectvol en doortastend).

5. Middelen

Op alle momenten van de dag wordt er gewerkt aan de vier basisdoelen:

- Het bieden van emotionele veiligheid;
- Persoonlijke competenties ontwikkelen;
- Sociale competenties ontwikkelen;
- Overdracht van waarden en normen.

Binnen het kinderdagverblijf maken we gebruik van een aantal middelen die ingezet kunnen worden om deze doelen te bereiken.

5.1 Interactie tussen pedagogisch medewerker en kind:

Een goede interactie met kinderen en met pedagogisch medewerkers is van essentieel belang voor het welbevinden van de kinderen en voor de sfeer op de groep.

Een pedagogisch medewerker communiceert de hele dag en zal zich dus bewust moeten zijn van haar manier van communiceren. De pedagogisch medewerkers zijn opgeleid en kunnen kinderen begeleiden, maar ze moeten wel dagelijks reflecteren op hun handelen en afstemmen met collega's.

Dit doen wij door:

- Naar de kinderen te luisteren en hen serieus te nemen. We laten kinderen uit praten.
- We communiceren in duidelijke, begrijpelijke taal.
- We vertellen wat wij doen, bijv. als we een kind aan het verschonen zijn praten wij constant en vertellen we waar we mee bezig zijn.

5.2 De groep:

Wij zijn een verticale-flex groep in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. Bij maximaal 12 kinderen, waarvan hooguit 8 kinderen van 0 tot 1 jaar werken wij met 2 pedagogisch medewerkers. Bij meer kinderen wordt een derde pedagogisch medewerker in gezet. Het aantal kinderen kan nooit meer dan 16 zijn.

De flexibele opvang houdt in dat ouders hun kinderen op verschillende dagen en tijden kunnen brengen. Bijv. voor ouders die in de zorg werken en dus iedere week op andere dagen moeten werken. Zij moeten dit 10 dagen van tevoren aanvragen en de kinderen worden dan meegeteld op de dagen dat zij

aangevraagd hebben. Het is ook mogelijk voor ouders die reguliere opvang hebben om extra dagdelen aan te vragen, ook dit moet 10 dagen van te voren aangevraagd worden en wij kijken dan of dit qua bezetting kan.

Kinderen verlaten de groep als wij een uitstapje gaan maken, bijv. als we gaan wandelen of naar de winkels gaan.

5.3 De inrichting:

Wij besteden veel zorg en aandacht aan de inrichting van de binnen en de buiten ruimte. We vinden hierbij de sfeer en uitstraling belangrijk. De indeling en de speelhoekjes zijn overzichtelijk en de speelhoekjes zijn voor de kinderen duidelijk herkenbaar. Kinderen weten wat ze waar kunnen vinden en kunnen ook zelfstandig materialen pakken en gebruiken. Hoeken zijn van elkaar gescheiden, zodat de kinderen elkaar niet hoeven te storen in hun spel.

Ook bij de inrichting van de buiten ruimte wordt rekening gehouden met de leeftijd en ontwikkelingsbehoefte van de kinderen die er gebruik van maken. De buiten speelruimte wordt zoveel mogelijk als uitdagend ingericht. Hierbij wordt rekening gehouden met de verschillende ontwikkelingsgebieden.

5.4 Het activiteiten aanbod:

Op verschillende momenten van de dag worden ontwikkelingsgerichte activiteiten aangeboden, waarbij kinderen een vrije keuze hebben of ze daaraan willen deelnemen. Bij de activiteiten wordt rekening gehouden met een verdeling tussen vrij spel en georganiseerde activiteiten, begeleid en onbegeleid spel. Kinderen krijgen de gelegenheid om hun eigen spel te kiezen. De pedagogisch medewerkers proberen zoveel mogelijk te kijken waar de kinderen op dat moment mee bezig zijn en zullen ook hun best doen om de activiteiten daarop aan te passen.

Daarnaast worden de dagelijkse activiteiten zoals het dekken van de tafel en het opruimen gebruikt om kinderen vaardigheden aan te leren en waarden en normen over te brengen.

5.5 De materialen:

Op de groep zijn verschillende materialen aanwezig, naast "echt speelgoed" is er ook plaats voor "echte materialen". De materialen die aanwezig zijn, dragen bij aan de verschillende ontwikkelingsgebieden zoals de zintuigelijke, motorische, cognitieve, taal- en sociaal-emotionele ontwikkeling. Er wordt gezorgd voor materialen die passen bij de leeftijd en uitnodigen om op onderzoek te gaan. Kinderen worden betrokken bij de zorg voor de materialen en leren zo spelenderwijs zorg te dragen voor hun omgeving. Schoonmaken en opruimen is leuk als je het samen doet!

5.6 Het observeren van kinderen:

De kinderen worden door de pedagogisch medewerkster zowel individueel als in groepsverband geobserveerd. Wij gebruiken hiervoor het kind volg systeem ZIKO. Meer informatie hierover is te vinden in het werkplan. De observaties worden bijgehouden in een observatiemap die op de locatie aanwezig is.

5.7 Oudercontacten:

Wij vinden goed contact met ouders heel belangrijk. Voor het welbevinden van de kinderen is het belangrijk dat ook de ouders zich thuis en gehoord voelen. Daarom organiseren wij vaste momenten waarop wij met de ouders in gesprek gaan over de opvoeding en de ontwikkeling van hun kind.

Dit doen wij onder andere bij:

- De haal- en breng momenten. Tijdens deze momenten is er gelegenheid om met elkaar te praten. We geven ouders de gelegenheid om te vertellen hoe het thuis gaat en wij vertellen hoe het op het kinderdagverblijf gaat.
- Jaarlijks houden wij observatiegesprekken. Wij hebben het over de ontwikkeling van het kind, maar ook over hoe het thuis en op het kinderdagverblijf gaat met het kind. Deze observatiegesprekken geven ons de gelegenheid om wat langer met de ouders te spreken dan tijdens de haal en brengmomenten, we hebben zo een goed moment om van gedachten te wisselen.
- We informeren ouders in eerste instantie door informatie mee te geven in de intakemap en verder brengen we regelmatig een nieuwsbrief uit.

6. Pedagogisch handelen

6.1 Autonomie:

Iedereen is anders en iedereen is uniek. Wij waarderen en erkennen alle kinderen met hun eigen ideeën. Wij laten dit merken door de kinderen te stimuleren zoveel mogelijk zelf te doen en zelf te kiezen.

Wij verwoorden waar ze mee bezig zijn, geven onze waardering voor hun ideeën. Wij gaan respectvol met de kinderen om.

Dit doen wij door:

- Activiteiten aan te bieden, zoals koken, knutselen of spelletjes doen. De kinderen mogen zelf bepalen of ze mee doen aan deze activiteiten. We proberen wel om de kinderen te stimuleren om mee te doen.
- We gaan in op eigen initiatief van kinderen, bijv. het regent, maar Kylie komt met haar jas aanlopen, want ze wilt graag buiten spelen. Wij geven haar die gelegenheid en leggen uit dat ze dan wel een regenjas en regenlaarzen aan moet, omdat ze anders koud en nat wordt.

6.2 Sensitiviteit:

Wij tonen warme belangstelling en betrokkenheid bij de kinderen. Laten merken dat we het leuk vinden dat ze er zijn door dit te zeggen.

Als een kind verdrietig, boos of teleurgesteld is, geven we emotionele steun. We reageren tijdig en adequaat op deze signalen. Laten merken dat we het gezien hebben en gaan er serieus op in door begrip te tonen. Zo zorgen we voor een vertrouwensband met de kinderen. Ze weten dat ze bij ons terecht kunnen, ze kunnen zichzelf zijn.

Dit doen wij door:

- Bijv. De moeder van Kyra is van de trap gevallen en zij heeft dit zien gebeuren. Ze is er helemaal onderste boven van en wilt haar verhaal steeds weer vertellen. Wij geven haar die gelegenheid.
- We benoemen de gevoelens van de kinderen, ik zie dat jij verdrietig etc. bent. We vragen aan het kind of hij getroost wilt worden door ons. Wil hij niet getroost worden dan blijven wij in de buurt zodat hij wel naar ons toe kan komen als hij daar behoefte aan heeft.

- Bijv. Jaeda heeft net een zusje gekregen en er is veel belangstelling voor de baby. Iedereen vraagt aan Jaeda hoe het gaat met haar zusje. Ze wilt er niet over praten en reageert een beetje boos en dwars. Wij benoemen dat het voor haar best wel moeilijk is als iedereen alleen maar over de baby praat. We geven haar wat extra aandacht en vragen hoe het met haar gaat. We wachten af totdat ze zelf zover is en over de baby wilt praten.

6.3 Praten en uitleggen:

Taal is erg belangrijk in de communicatie met kinderen. Kinderen leren taal doordat wij het ze leren. Zij leren elke dag nieuwe woorden en begrippen, omdat wij tegen ze praten. Wij benoemen mensen, voorwerpen, activiteiten, wat we doen, gevoelens, enz. Wij leggen uit wat er gaat gebeuren en wat wij doen, zodat kinderen weten wat er gebeurt en niet voor verrassingen komen te staan.

Wij luisteren naar kinderen en verwoorden hun gevoelens als ze dat nog niet zelf kunnen. We praten veel met de kinderen, stemmen dit af op de interesse en niveau van de kinderen.

De communicatie gaat beide kanten op, is een interactie tussen pedagogisch medewerker en kind. Hierbij stimuleren we taal gebruik en taalbegrip bij de kinderen.

Dit doen wij door:

- Tijdens het werken aan thema's een aantal woorden te gebruiken die tijdens dit thema regelmatig terug komen. Deze woorden hangen aan de muur, met de plaatjes ernaast. Zo kunnen de kinderen naar de plaatjes kijken en kunnen ook de ouders zien welke woorden er behandeld worden tijdens het thema.
- We benoemen aan tafel de voorwerpen, dus niet wil je dit of wil je dat, maar wil je gekleurde hagelslag of wil je boterhammenworst.
- We schuwen niet om af en toe wat moeilijkere woorden te gebruiken.
- Tijdens het verschoonmoment benoemen we wat we doen. Bijv. Ik ga je romper nu los maken en dan de luier, etc.

6.4 Grenzen en structuur:

Wij geven structuur aan situaties, activiteiten en taken voor de kinderen. Daardoor kunnen ze alles goed overzien en taken of activiteiten met succes voltooien. Wij stellen voldoende, duidelijke grenzen, hierin zijn we consequent en doortastend.

Dit doen wij door:

- Bijv. Quincy en Kerwan (beiden 3 jaar) rennen door het lokaal, je hebt er al een paar keer iets van gezegd. Je roept ze bij je en legt uit waarom er niet binnen wordt gerend. Ik snap dat jullie heel graag even willen rennen, maar dat kan niet binnen, omdat ik bang ben dat er dan botsingen komen. Als ze toch weer gaan rennen, zeg je dat ze dan maar even naar buiten moeten om te rennen.

6.5 Persoonlijke competenties:

Wij stimuleren de persoonlijke competenties van de kinderen.

We stimuleren om de motoriek, cognitieve, taalontwikkeling en creativiteit verder te ontwikkelen.

We bieden nieuw spelmateriaal aan, wijzen kinderen op andere mogelijkheden met aanwezig spelmateriaal of brengen verandering aan in de ruimte.

We kijken naar wat een kind al kan en dagen het uit een stapje verder te gaan.

Dit doen wij door:

- We gaan dagelijks naar buiten met de kinderen, zodat ze de gelegenheid krijgen om flink te rennen.
- We zijn steeds opzoek naar nieuwe puzzels en boekjes. We wisselen de boekjes en puzzels om als we zien dat de kinderen meer uitdaging nodig hebben en als we zien dat de kinderen aan iets anders toe zijn. Op deze manieren zijn we bezig met de taalontwikkeling en met de cognitieve ontwikkeling.
- We bieden verschillende knutselmaterialen aan, zodat kinderen hun eigen creativiteit kunnen uiten en ontdekken. Bijv. als we een boom gaan knutselen, dan leggen we alleen materialen neer en dan kunnen de kinderen zelf bepalen hoe ze het gaan maken.

6.6 Interactie tussen kinderen:

Kinderen hebben de hele dag interactie met elkaar. Wij besteden hier positieve aandacht aan en stimuleren de communicatie tussen kinderen.

Wij reageren positief op gesprekjes tussen kinderen die spontaan ontstaan.

Wij zijn actief bezig om kinderen te leren communiceren met elkaar, wij zorgen voor gesprekjes, wijzen hen op elkaar en stimuleren en moedigen kinderen aan tot interactie met elkaar.

Bij conflicten grijpen we niet meteen in, we geven de kinderen ook de kans om het samen op te lossen.

Lukt dit niet, dan begeleiden we de kinderen hierin. We zijn hier zoveel mogelijk de bemiddelaar, geven de kinderen de gelegenheid hun gevoel en idee te uiten en proberen met elkaar een oplossing te bedenken.